

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΣΤ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2158	Τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου Σμύρνης Σάββατο 23 Φεβρουαρίου 2019	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Κλάψτε γιὰ τὶς βλασφημίες!

«Ἐορτὴ μάρτυρος μίμησις μάρτυρος» (ἱ. Χρυσόστομος)

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, 23 Φεβρουαρίου εἶνε ἡ ἑορτὴ τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου. Καὶ τί λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος: «*εορτὴ μάρτυρος μίμησις τοῦ μάρτυρος*», νὰ μιμηθοῦμε δηλαδὴ τὸν ἅγιο, νὰ ζήσουμε κ' ἐμεῖς ὅπως ἐκεῖνος. Ἀλλὰ γιὰ νὰ μιμηθοῦμε τὸν ἅγιο, πρέπει νὰ γνωρίζουμε **τὴ ζωὴ καὶ τὸ μαρτύριό του**. Ἄς δοῦμε λοιπὸν μὲ συντομία ποιὸς ἦταν ὁ ἅγιος Πολύκαρπος ποῦ ἐορτάζουμε.

***

Ταξιδεύουμε, ἀδελφοί μου, μὲ τὸ πιὸ γρήγορο μέσο, τὴ σκέψι. Γυρίζουμε νοερῶς στὸ ἔτος 140 μ.Χ.. Πετᾶμε πάνω ἀπ' τὴν ἑλληνικὴ θάλασσα, τὸ Αἰγαῖο πέλαγος. Καὶ νὰ –δακρύζουν τὰ μάτια– ἀντικρύζουμε τὶς ἀκτὲς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τὴ **Σμύρνη**. Οἱ περισσότεροι κάτοικοι τότε ἦταν εἰδωλολάτρεις· οἱ Χριστιανοὶ πολὺ λίγοι, ἓνας στοὺς ἑκατό, ἀλλὰ θερμοὶ - ζωντανοί. Ἐνας ἀπὸ ἐκείνους ἄξιζε παραπάνω ἀπὸ χίλιους καὶ δυὸ χιλιάδες σημερινούς Χριστιανούς.

Κοντὰ στὴ Σμύρνη εἶνε ἡ **Ἔφεσος**, μία ἀπὸ τὶς ἑπτὰ λυχνίες τῆς Ἀποκαλύψεως (βλ. Ἄπ. 1,9-2,7). Αὐτὴ ἦταν ἡ πατρίδα τοῦ ἁγίου Πολυκάρπου. Οἱ γονεῖς του ὄχι ἀπλῶς εὐσεβεῖς ἀλλὰ καὶ μάρτυρες. Τοὺς συνέλαβαν ὅταν ἡ μητέρα του ἦταν ἐγκυος· μέσα στὴ φυλακὴ γεννήθηκε ὁ ἅγιος Πολύκαρπος καὶ σὲ λίγο ἐκεῖνοι ἐκτελέσθηκαν. Τὸ νεογέννητο νήπιο ἀνέλαβε μία εὐλαβὴς γυναίκα, ἡ Καλλίστη, ἡ ὁποία τὸν ἀνέθρεψε μὲ τὸ γάλα τῆς πίστεώς μας.

Τὸ παιδί αὐτὸ τῶν μαρτύρων μεγάλωσε καὶ σὲ ἡλικία 16 ἐτῶν εἶχε τὴν εὐλογία ν' ἀκούσῃ τὸ **κήρυγμα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου**, τοῦ ἡγαπημένου μαθητοῦ τοῦ Κυρίου ποῦ περιώδευε τὴ Μικρὰ Ἀσία. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης στὰ βαθειὰ γεράματά του δὲν εἶχε πιά δυνάμεις νὰ κηρύττῃ· κάθε φορὰ ποῦ ἔτελεῖτο ἡ θεία λειτουργία ἔλεγε μόνο τρεῖς λέξεις, ποῦ ζυγίζουν ὅμως περισσότερο ἀπὸ χιλιάδες δικά μας κηρύγματα κι ἀποτελοῦν τὴν πεμπτοσύνη

τοῦ Εὐαγγελίου· «*Τεκνία, ἀγαπᾶτε ἀλλήλους*»· παιδάκια μου, νὰ ἀγαπᾶτε ὁ ἓνας τὸν ἄλλο (πρβλ. Ἰω. 13,34). Καὶ πράγματι, ἂν αὐτὸ γινόταν, ἡ γῆ αὐτὴ θὰ ἦταν ἓνας παράδεισος.

Συνδέθηκε λοιπὸν ὁ ἅγιος Πολύκαρπος μὲ τὸν εὐαγγελιστὴ Ἰωάννη. Καὶ αὐτός, ὅταν ἐγκατέστησε ἐπίσκοπο Σμύρνης τὸν ἅγιο Βουκόλο, τοῦ συνέστησε τὸ νεαρὸ Πολύκαρπο, ὁ ὁποῖος ἐκεῖ στὴν ἐκκλησία τῆς Σμύρνης ἔγινε ἀρχικὰ ἀναγνώστης, ἔπειτα ὑποδιάκονος, μετὰ διάκονος καὶ πρεσβύτερος. Τέλος, ὅταν ὁ ἐπίσκοπος Βουκόλος κοιμήθηκε, τότε «*ψήφω κλήρου καὶ λαοῦ*» ὁ Πολύκαρπος **ἔγινε ἐπίσκοπος Σμύρνης**· ἐπίσκοπος φλογερός, ὄλου τοῦ λαοῦ, προστάτης χερῶν καὶ ὀρφανῶν, ποῦ δίδασκε καὶ ἐρμήνευε ἀκριβῶς τὸ Εὐαγγέλιο.

Ἐποίμανε τὴ Σμύρνη ἐπὶ πενήντα περίπου χρόνια καὶ πολλοὺς μετέστρεψε ἀπὸ τὶς αἱρέσεις στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Παρ' ὅλο ποῦ ἦταν γέροντας πλέον, χάριν τῆς λειτουργικῆς εὐταξίας τῆς ἀνὰ τὴν οἰκουμένη Ἐκκλησίας, **ταξίδεψε καὶ στὴ Ῥώμη** καὶ συναντήθηκε μὲ τὸν πάπα Ἀνίκητο (155-166 μ.Χ.) γιὰ τὸ ζήτημα τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα. Καὶ ναὶ μὲν δὲν συμφώνησαν ἐπ' αὐτοῦ, συλλειτούργησαν ὅμως μὲ ἀγάπη καὶ συνέχισαν τὴν ἐν Χριστῶ κοινω-νία τους· ἀργότερα (τὸ 325 μ.Χ.) ἡ Α' Οἰκουμενικὴ Σύνοδος ὥρισε πῶς καθορίζεται τὸ Πάσχα.

Ἀφοῦ ἐπέστρεψε στὴ Σμύρνη, **κηρύχθηκε διωγμὸς** κατὰ τῆς πίστεώς μας ἐπὶ αὐτοκράτορος Ἀντωνίνου Πίου (=Εὐσεβοῦς) (138-161 μ.Χ.) δι-αδόχου τοῦ Ἀδριανοῦ. Ἡ διαταγὴ ἦταν νὰ συλλαμβάνωνται οἱ κορυφαῖοι τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ τοὺς πρώτους λοιπὸν ἔπρεπε νὰ συλληφθῇ ὁ ἅγιος Πολύκαρπος.

Οἱ Χριστιανοὶ ὑπέφεραν μαρτύρια. Ἐπειδὴ δὲν ἤθελαν νὰ χάσουν τὸν ποιμένα τους, τοῦ ἐπέμεναν καὶ τὸν φυγάδευαν νύχτα σὲ ἓνα μικρὸ κτῆμα ἔξω ἀπὸ τὴ Σμύρνη, ὅπου ἀκατάπαυστα προσευχόταν γιὰ ὅλους τοὺς πι-

στούς. Τρείς μέρες προτού να συλληφθῆ ὁ ἅγιος Πολύκαρπος, ἐκεῖ πού προσευχόταν, εἶδε σὲ ὄραμα ὅτι μιὰ φωτιά ἔκαιγε τὸ προσκέφαλό του. Ἔκανε ἥρεμος τὸ σταυρό του καὶ εἶπε· Αὐτὸ σημαίνει ὅτι **θα καὼ γιὰ τὸν Κύριο**.

Ἐν τῷ μεταξύ οἱ ἐχθροὶ ἔπιασαν ἓνα μικρὸ δούλο, τὸν βασάνισαν, αὐτὸς πρόδωσε τὸ κρησφύγετο τοῦ ἐπισκόπου κ' ἔτσι **τὸν συνέλαβαν**. Νὰ τώρα ἀπόσπασμα ὠπλισμένων στρατιωτῶν φτάνει στὸ σπιτάκι πού ἔμενε. Κι ὅπως ὁ Χριστὸς στάθηκε μπροστὰ στὴν σπεῖρα τῶν Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἔτσι καὶ ὁ ἅγιος Πολύκαρπος παρουσιάστηκε στοὺς στρατιῶτες. –Ποιὸν ζητᾶτε; –Τὸν Πολύκαρπο. –Ἐγὼ εἶμαι, τοὺς εἶπε· καθήστε. Τοὺς ἔβαλε νὰ φᾶνε καὶ τοὺς περιποιήθηκε. Ζήτησε μόνο, ὅσο θὰ τρῶνε, νὰ τὸν ἀφήσουν νὰ προσευχηθῆ. Αὐτοὶ δέχτηκαν, καὶ αὐτὸς ἐπὶ δύο ὥρες προσευχήθηκε μὲ δάκρυα στὸν οὐράνιο Πατέρα γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ ὅλο τὸν κόσμο. Οἱ στρατιῶτες θαύμασαν.

Τὸν ἔβαλαν πάνω σ' ἓνα γαιῶδουράκι καὶ τέλος ἔφτασε **στὸ στάδιο τῆς Σμύρνης**, πού ἦταν κατάμεστο ἀπὸ φανατισμένους εἰδωλολάτρες. Θεϊκὴ φωνὴ ἀκούστηκε· «*Ἰσχυε, Πολύκαρπε, καὶ ἀνδρίζου!*». Ὁ ἀνθύπατος τοῦ εἶπε· –Λυπήσου τὰ γηρατεία σου!... Τὸν πίεζε νὰ λοιδορήσῃ, νὰ βλαστημήσῃ δηλαδὴ, τὸ Χριστό. Ἔφριξε ὁ ἅγιος Πολύκαρπος ἀκούγοντας τέτοιο λόγο καὶ ἀπήντησε· –Ὅγδονταῖς χρόνια ὑπηρετῶ τὸ Χριστὸ καὶ δὲν μοῦ ἔκανε κανένα κακό· πῶς μπορῶ λοιπὸν τώρα νὰ βλαστημήσω τὸν βασιλέα μου πού μὲ ἔσωσε; –Ἄν δὲν ἀλλάξῃς γνώμη, θὰ σὲ παραδώσω στὰ θηρία. –Κάλεσέ τα· δὲν ἀλλάζω γνώμη. –Θὰ σὲ κάψω στὴ φωτιά. –Μὲ ἀπειλεῖς μὲ φωτιά πού καίει γιὰ λίγο κ' ὕστερα σβήνει, γιατί ἀγνοεῖς τὸ πῦρ τῆς αἰωνίου κολάσεως πού περιμένει τοὺς ἀσεβεῖς· καὶ γιατί ἀργοπορεῖς; φέρε ὅ,τι θέλεις. Ὁ κήρυκας φώναξε· –Ὁ Πολύκαρπος ὠμολόγησε πῶς εἶνε Χριστιανός. Τὸ πλῆθος οὐρλιαξε· –Νὰ καῖ ζωντανὸς στὴ φωτιά!

Οἱ εἰδωλολάτρες καὶ μαζί τους Ἑβραῖοι ἔτρεξαν καὶ μάζεψαν ξύλα καὶ φρύγανα. Ἐκεῖνος ἔβγαλε τὰ ροῦχα του κ' ἔκανε τὸ σταυρό του. Τὸν ἀνέβασαν γυμνὸ πάνω στὰ ξύλα κ' ἐκεῖ ἔκανε τὴν τελευταία προσευχή του. Ὅταν εἶπε τὸ «*Ἀμήν*», ἄναψαν τὴ φωτιά. Ἀλλὰ –ὦ τοῦ θαύματος!– οἱ φλόγες σεβάστηκαν τὸν ἅγιο γέροντα· ὅπως οἱ Τρεῖς Παῖδες ἐν καμίνῳ δὲν κᾶηκαν, ἔτσι κ' ἐδῶ ἡ φωτιά ἔκανε μιὰ καμάρα, ὅπως κάνει τὸ πανὶ πού τὸ φουσκώνει ὁ ἄνεμος, καὶ μέσα ἐκεῖ ὁ ἅγιος δὲν καιγόταν· κ' ἔβγαине μιὰ εὐωδία σὰν νὰ καιγόταν λιβάνι. Τότε οἱ ἀσεβεῖς φώναξαν στὸν δήμιο νὰ τὸν

θανατώσῃ μὲ τὸ σπαθί. Καὶ μόλις τὸ αἷμα του ἔτρεξε ἄφθονο, ἡ φωτιά ἔσβησε. Οἱ Ἑβραῖοι πρότειναν, τὸ λείψανο νὰ ἀποτεφρωθῆ, ἀλλὰ οἱ Χριστιανοὶ πρόλαβαν καὶ μάζεψαν μερικὰ ἀπὸ τὰ ἱερά ὅσα· τὰ τιμοῦσαν ἔπειτα κάθε χρόνο στὴ μνήμη του κι αὐτὰ ἔκαναν θαύματα.

* * *

Θὰ μπορούσε, ἀγαπητοί μου, ὁ ἅγιος Πολύκαρπος νὰ σώσῃ τὴ ζωὴ του ἂν ἔλεγε ἓνα κακὸ λόγο γιὰ τὸ Χριστό, ἀλλὰ προτίμησε τὸ θάνατο. Νὰ βλαστημήσῃ τὸ Χριστό; Ὑπάρχει ἁμάρτημα μεγαλύτερο ἀπὸ τὴ **βλασφημία** τῶν θείων; Γι' αὐτὸ οἱ ἀρχαῖοι Χριστιανοὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, μιμηταὶ τοῦ ἀγίου, δὲν βλαστημοῦσαν.

Ἐμᾶς; Πρέπει ν' ἀνοιξῆ ἡ γῆ νὰ μᾶς καταπιῆ. Τώρα ἡ βλαστήμια ξαπλώθηκε παντοῦ σὰν πυρκαϊὰ τοῦ διαβόλου· βλαστημοῦν μικροὶ καὶ μεγάλοι, γέροι καὶ νέοι, μορφωμένοι καὶ ἀγράμματοι· βλαστημοῦν στὴν ἀγορά, στὰ σχολεῖα, στὰ δικαστήρια, στ' αὐτοκίνητα, στὰ πλοῖα, παντοῦ. Βλαστημοῦν ἀκόμα καὶ στρατιῶτες καὶ ἀξιωματικοὶ πού ἔχουν στὰ πηλήκιά τους τὸν τίμιο σταυρό. Καὶ ἂν γιὰ μιὰ βλαστήμια θὰ ἔπρεπε νὰ κλαῖμε, τί νὰ ποῦμε τώρα πού τὸ κύμα αὐτὸ κατέκλυσε τὸν τόπο; **Εἴμαστε χειρότεροι** κι ἀπὸ τοὺς Τούρκους πού δὲν βλαστημοῦν τὸν Ἀλλάχ, χειρότεροι κι ἀπ' τοὺς Ἑβραῖους, πού μιὰ φορὰ σταύρωσαν τὸ Χριστό, ἐνῶ ἐμεῖς μὲ τὶς βλαστήμιες τὸν σταυρώνουμε κάθε μέρα. Ἄμαρτάνει αὐτὸς πού βλαστημάει, ἁμαρτάνει κι αὐτὸς πού ἀκούει καὶ ἀδιαφορεῖ. Ὁ ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλὸς ἔλεγε· Βρίζεις τὴ μάνα καὶ τὸν πατέρα μου; σὲ συγχωρῶ· βρίζεις Χριστὸ καὶ Παναγιά; δὲν ἔχω μάτια νὰ σὲ δῶ. Εἴμαστε συνυπεύθυνοι.

Τί πρέπει νὰ κάνουμε; Νὰ μετανοήσουμε, καὶ μάλιστα τὶς ἅγιες αὐτὲς ἡμέρες. Διότι πλὴν τῆς ἐορτῆς τοῦ ἀγίου Πολυκάρπου τὴν περίοδο αὐτὴ ἀνοίγει καὶ τὸ **Τριῶδιο**, πού εἶνε καιρὸς μετανοίας· εἶνε μία σκάλα μὲ 70 σκαλιά, πού ἀρχίζει μὲ τὴν ταπείνωσι τοῦ Τελώνου καὶ τελειώνει τὸ Μέγα Σάββατο, ὅταν ὁ ἱερεὺς κρατᾶει στὰ χέρια του κἀνιστρο μὲ δάφνες, τὶς σκορπίζει καὶ ψάλλει «*Ἀνάστα, ὁ Θεός, κρῖνον τὴν γῆν*» (Ψαλμ. 81,8). **Πενθῆστε** λοιπὸν καὶ κλάψτε, ἁμαρτωλοί. Πέστε τὴν προσευχὴ τοῦ Τελώνου «*Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ*» (Λουκ. 18,13). Καὶ εἶθε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς νὰ μᾶς ἀξιώσῃ ὅλους νὰ φθάσουμε στὸ Μέγα Σάββατο καὶ νὰ ποῦμε· «*Τὴν ἀνάστασίν σου, Χριστέ Σωτήρ, ἄγγελοι ὑμνοῦσιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐπὶ γῆς καταξίωσον ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ σὲ δοξάζειν*» (Πάσχα παννυχίς).

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**